

Trinn 3: Ledelse av medledere

Overordnet mål:

Gjennom patruljearbeid skal deltakerne bli mer bevisste på seg selv som speiderledere og få dypere forståelse for speidingens verdigrunnlag.

Deltakerne skal være i stand til å bevisst og aktivt bruke speidermetoden og veiledning som ledelsesform i alle lederoppgaver.

Struktur:

Trinn 3 består av en modul: Ledelse av medledere.

Tidsbruk:

Kurset gjennomføres over en helg (fredag kveld – søndag ettermiddag).

Forutsetninger

Kursholdere:

Kursleder må være godkjent ledertrener og ha vært i stab minst en gang. Kursleder setter sammen en kursstab av veiledere som har fullført grunntreningen. For å styrke veiledningen i patruljene bør veilederne ha variert kompetanse og bakgrunn. Antall veiledere avhenger av antall deltakere, men det er god erfaring med to veiledere som utfyller hverandre i hver patrulje.

Det er viktig at kursleder er bevisst kursstabens egen utvikling gjennom planleggingen og gjennomføringen av kurset. I planleggingen må kursstaben arbeide for en *felles* forståelse for kursets mål, innhold og arbeidsform og avklare hvordan kursdeltakerne skal oppleve progresjon fra Trinn 1 og 2. Kursleder må sikre seg at veilederne har dyp nok forståelse for de ulike ledelsesbegrepene så de kan lære disse bort til deltagerne.

Deltakere:

Ledelse av medledere er siste trinn i grunntreningen. Kursets innhold utvikles på bakgrunn av deltakernes kunnskaper, holdninger og ferdigheter, derfor forutsettes det at deltakerne har gjennomført Trinn 1 og 2.

Rammer for kurset

Patruljen er kursets arbeidsenhet, og patruljestørrelsen på kurset bør være fra fem til sju medlemmer. Det gir nok patruljemedlemmer til å få fram forskjellige meninger og løsninger og få nok til at alle kommer til orde. Det gjør at alle får god veiledning og øvelse i å være ledere.

I løpet av kurset skal kursdeltakerne få best mulig trening i å lære av erfaring ved egen aktivitet ("learning by doing") og gis trening i å ta ansvar for seg selv og sin patrulje (se [Prinsipper for program](#)).

Kursstaben bør bevisst bruke følgende modeller i løpet av modulene, og gjøre deltakerne kjent med deres betydning (fra ledelse i Norges speiderforbund):

Stigen

Joharis vindu

Fisken

Spiralen

Kursstaben må oppmuntre kursdeltakerne til:

- Å skaffe grunnlag for beslutninger
- Å være kreative og finne alternative løsninger og vurdere disse mot hverandre
- Å ta standpunkt
- Å oppleve konsekvenser av sin beslutning

Dette kan oppnås ved at veilederne engasjerer deltakerne gjennom for eksempel å stille åpne spørsmål.

Det er også viktig at Trinn 3 sees i sammenheng med Trinn 1 og 2 for å sikre en tydelig progresjon. Det er to elementer av speidermetoden som ikke tidligere er grundig gjennomgått: Samfunnsengasjement og Forpliktelse gjennom lov og løfte. Derfor er det viktig at disse to elementene får en grundig gjennomgang i løpet av kurset.

Det skal legges vekt på å skifte patruljefører når situasjonen i patruljen har gitt patruljeføreren ledelsesutfordringer. (Se Ledelse i Norges speiderforbund kap. 10)

Kursstaben bør ha kjennskap til hva kursdeltakerne har gjennomgått på tidligere kurs fordi det i Ledelse av medlemmer er deltakernes kunnskap og erfaring som skal forme kursets innhold. Stabens viktigste oppgave er å være katalysatorer for prosesser som utvikler speidingens idé i patruljen.

Speidingens ide formidler verdier. Dette skjer på mange måter og stabens utfordring blir: Hvordan formidler vi dette gjennom *hele* kurset?

Gjennom Ledelse av medlemmer vil deltakerne oppleve formålet for speiderarbeidet i Norges speiderforbund: «Å utvikle mennesker til selvstendighet og til å ta aktivt ansvar i samfunnet i samsvar med idealene fra speiderløftet og speiderloven.»

Kursstaben velger selv rammen for sitt kurs så lenge intensjonen med kurset oppfylles. Patruljearbeid hvor praktisk friluftsliv er rammen, gir erfaringsmessig fine muligheter for god progresjon i kurset. Friluftsliv kan imidlertid av og til oppleves som et hinder for en god gjennomføring. Det er kursstabens ansvar å legge til rette for at alle deltakere, med og uten funksjonsnedsettelse, skal kunne gjennomføre kurset. Oppmøtested, leirplassen og turen med overnattingssted er treningsarenaer for prosesser i kurset og det er ingen krav til areal, lengde eller praktisk kvalitet. Det viktige med turen er at den skal gi mulighet til mange hvileplasser hvor samtaler, oppgaver og annen aktivitet kan gjennomføres.

En annen ramme for kurset kan være samfunnsengasjement. I dette tilfellet gjennomføres det et patruljeprojekt med samfunnsengasjement som tema. Dette kan gi en fin ramme for kurset, og kursdeltakerne får bli kjent med samfunnsengasjement som en del av speidermetoden. Denne rammen gir en del muligheter når det gjelder verdiformidling. Deltakerne vil med dette også få erfaring med prosjektarbeid gjennom kurset.

Aktuelle satsinger i Norges speiderforbund kan også brukes i Trinn 3. Dette vil være en god måte å bevisstgjøre deltakerne på hva som er aktuelt i organisasjonen, samtidig som de kan få inspirasjon til hvordan de kan jobbe med den aktuelle satsingen i speidergruppene sine. Eksempler på satsinger er Friluftslivets år (2015) og Patruljen i samfunnet (2018).

Det er en fordel om det tekniske ansvaret under kurset ivaretas av andre enn kursveilederne. Da vil prosessene i patruljen kunne følges tettere, uten at praktiske utfordringer gjør at en mister fokuset.

Kursplan

Kode	Mål	Innhold	Stikkord
T3-1	Deltagerne skal gjennom patruljearbeid bli bevisst på verdien av å ha forskjellig kunnskap og erfaringer.	Patrulje	<ul style="list-style-type: none"> • Forståelse for bruken av patruljearbeid • Førerpatruljearbeid • Patruljebygging
T3-2-1	Deltakerne skal få erfaring i å veilede og bli veiledet.	Veiledning	<ul style="list-style-type: none"> • Veiledningsteori og -verktøy • Ulike ledelsesteorier • Praktisk oppgave i veiledning • Leirbålsprat om veiledning som ledelsesform • Planlegging av en patruljetur/et patruljeprosjekt. • Speidermetoden • Gjennomføring av tur, leirslagning og middag • Forståelse for bruk av ramme i planlegging og gjennomføring
T3-2-2	Deltagerne skal få mulighet til å reflektere rundt temaet veiledning som ledelsesform.		
T3-2-3	Deltakerne skal få trening og erfaring i veiledning gjennom å planlegge en patruljetur/et patruljeprosjekt, der rammen er speidermetoden.		
T3-2-4	Deltagerne skal få erfaring i å gjennomføre en patruljetur/et patruljeprosjekt med fokus på veiledning som ledelsesform.		
T3-3-1	Deltakerne skal få en forståelse for hvorfor og hvordan vi motiverer og formidler verdier til speidere og ledere.	Verdiforiming	<ul style="list-style-type: none"> • Motivasjon og verdiforiming • Grunnverdiene til speiderbevegelsen • Bruk av seremonier • Scouts's Own
T3-3-2	Deltakerne skal få erfaring i verdiforiming i praksis.		
T3-3-3	Deltakerne skal etter endt kurs kunne bruke alle elementer av speidermetoden bevisst og aktivt i alle deler av speiderarbeidet.		

T3-4-1	Deltakerne skal få erfaring i evaluering av og refleksjon rundt egen innsats og samhandling med andre ledere.	Refleksjon	<ul style="list-style-type: none">• Learning by doing og refleksjon• God morgen som en måte å reflektere over egen innsats på• Samarbeid med andre ledere• Evalueringsteknikker• Morgensamling• Evaluering av kurset
T3-4-2	Deltakerne skal få mulighet til å reflektere over hva det betyr å være forbilder for speidere og andre ledere.		
T3-4-3	Deltakerne skal få en dypere innsikt i hvordan de selv er som speiderledere og veiledere.		